

Sygn. akt I ACa 411/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jerzy Nawrocki (spr.)
Sędzia:	SA Danuta Mietlicka
Sędzia:	SO (del.) Elżbieta Koszel
Protokolant	st.sekr.sąd. Izabela Lipska

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2012 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w Ł.

przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 21 lutego 2012 r. sygn. akt IX GC 492/11

I. oddala apelację;

II. zasądza od Wojewódzkiego Szpitala (...) Publicznego Zakładu (...) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

IA Ca 411/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2012r. Sąd Okręgowy w Lublinie po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w Ł. przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) W. SPZOZ w Ł. o zapłatę zasądził od pozwanego na rzecz powoda 122 040,18zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lipca 2011r. oraz 9 720zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powód w sprawie dochodził od pozwanego Szpitala zapłaty kwoty - ostatecznie zasądzonej jako należności z tytułu zawartych przez powoda z różnymi podmiotami umów o współpracy w zakresie zarządzania płynnością finansową. Na mocy tych umów powodowa Spółka poręczała istniejące i niewymagalne jak również przyszłe zobowiązania pozwanego Szpitala z tytułu zawartych przez Szpital z tymi podmiotami umów dostawy towarów i usług.

Powodowa Spółka dokonała zapłaty niezapłaconych przez pozwanego Szpital należności w stosunku do dostawców (...), (...), Sp. z o.o. w W., (...), Sp. z o.o., Spółki z o.o. (...) w O., (...), Spółki z o.o. w P., (...), Spółki Jawnej w W., (...), Sp. z o.o. w W..

Sąd Okręgowy w Łodzi dnia 6 września 2011r. wydał na rzecz powoda nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym nakazując pozwanemu szpitalowi zapłacenie dochodzonej pozwem kwoty.

Pozwany Szpital wniósł sprzeciw, w którym częściowo zakwestionował roszczenie do kwoty 26 181,10zł i w tym zakresie wniósł o jego oddalenie, w pozostałym zakresie wniósł o rozłożenie spłaty długu na raty. Wywodził, że co do zobowiązań, z których wynika kwota 26 181,10zł Szpital pozostaje dłużnikiem pierwotnych wierzycieli – dostawców, a powodowi w zakresie tych wierzytelności nie przysługuje legitymacja czynna. Zarzut ten dotyczył następujących umów i należności:

- (...) Spółki z o.o. w W. - kwota należności głównej z faktury VAT nr (...) (1 893,44 zł) oraz odsetek (74,86 zł);
- (...) Spółki z o.o. w L. -należności główne z faktur VAT nr (...) (2313 zł) i (...) (8010,25 zł) oraz odsetki (107,92 zł + 293,85 zł),
- (...) Spółki z o.o. w O. - kwota należności głównej z faktury VAT nr (...) (246 zł) oraz odsetek (8,15 zł);
- (...) Investment Spółki z o.o. w P. - należności główne z faktur VAT nr (...) (2 527,20 zł), (...) (2 808 zł) oraz odsetki za zwłokę w zapłacie należności z faktury nr (...) (223,43 zł);
- (...) Spółki z o.o. w W. - należności główne z faktur VAT nr (...) (3 103 zł), (...) (2 033 zł), (...) (642 zł), (...) (1 605 zł) oraz odsetki za zwłokę w zapłacie należności z tych faktur odpowiednio w kwotach 137,04 zł, 73,13 zł, 23,09 zł, 57,74 zł.

Pozwany szpital twierdził, że zgodnie z art. 53 ust. 6 ustawy z 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r., nr 14, póź. 89 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od 22 grudnia 2010 r., czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela, w przypadku zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot, który utworzył zakład. Czynność dokonana z naruszeniem tego wymogu jest nieważna z mocy prawa. W umowach z wierzycielami szpitala powódka zobowiązała się do dokonywania spłat poręczonych przez siebie zobowiązań pozwanego wobec jego wierzycieli. Zapłaty te zgodnie z art. 518 § 1 pkt 1 k.c. z mocy prawa skutkować miały nabyciem przez powódkę spłaconej wierzytelności do wysokości dokonanej zapłaty i wstąpieniem w tym zakresie w prawa zaspokojonych wierzycieli. Zgodnie zatem z cytowanym wyżej art.53 ust. 6 ustawy o zoz w odniesieniu do zobowiązań powstałych po 22 grudnia 2010 r. nabycie wierzytelności przez powoda wobec szpitala uzależnione było od wyrażeniu zgody przez organ założycielski pozwanego. Zatem we wskazanym zakresie powodowej Spółce nie przysługiwała legitymacja czynna.

W pozostałym zakresie pozwany nie kwestionował faktu wstąpienia powódki w prawa zaspokojonych wierzycieli.

W odpowiedzi na zarzut braku legitymacji czynnej powódka twierdziła, że art. 53 ustawy o zoz nie ma w sprawie zastosowania w sprawie.

Sąd Okręgowy wobec niekwestionowania przez pozwanego okoliczności faktycznych wskazanych jako podstawa roszczenia, uznał je za niesporne. Odnosząc się do zarzutu częściowego braku legitymacji czynnej powodowej Spółki uznał zarzut za nieuzasadniony.

W ocenie Sądu Okręgowego biorąc pod uwagę treść znowelizowanego od dnia 22 grudnia 2010r. art. 53 ust. 6 i 7 ustawy o zoz uznał, że umowa poręczenia nie jest umową, której celem jest zmiana wierzyciela, zatem zarzuty pozwanego co do braku legitymacji czynnej powódki nie były uzasadnione.

Stosownie bowiem do art. 876 § 1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Umowa poręczenia służy zatem zabezpieczeniu interesów wierzyciela, zaś przejście wierzytelności na poręczyciela jest wyłącznie wynikiem niewykonania zobowiązania przez dłużnika. Taką ocenę potwierdza też ust. 7 art. 53 w brzmieniu nadanym mu powołaną ustawą z 22 października 2010 r. określającą krąg umów wymagających dla swej skuteczności zgody podmiotu, który utworzył zakład opieki zdrowotnej. Są to umowy zbycia, dzierżawy, najmu, użytkowania, użyczenia aktywów trwałych samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej oraz przelewu wierzytelności. Faktu tego nie zmienia okoliczność, iż dodatkową podstawą przejścia wierzytelności na poręczyciela jest art. 518 § 1 pkt 1 k.c.

W konsekwencji Sąd uznał, że na powódkę przeszły wszystkie wierzytelności dochodzone pozwem w niniejszej sprawie, bowiem żadna z czynności będących podstawą przejścia wierzytelności nie jest dotknięta nieważnością w jakimkolwiek zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc zasądając je w całości od pozwanego.

Pozwany szpital zaskarżył wyrok w części dotyczącej pkt I zasądzającego kwotę 22 941,06zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lipca 2011r. oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu.

Apelujący zarzucał naruszenie prawa materialnego - art. 53 ust. 6 ust. o zoz poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że przepis ten w okolicznościach sprawy nie znajduje zastosowania.

Apelujący wywodził, że intencją ustawodawcy było objęcie ograniczeniem wynikającym z art. 53 ust. 6 ust. o zoz wszystkich czynności prawnych, które w efekcie doprowadziłyby do zmiany wierzyciela. Ze względu na brak wymaganej zgody w okolicznościach sprawy nieważne są czynności dokonane między powodową Spółką a wierzycielami pozwanego szpitala odnoszące się do zobowiązań powstałych od dnia 22 grudnia 2010r. [wejście w życie nowelizowanych przepisów ust. o zoz.], dotyczących kwoty 22 941,06zł.

Pozwany wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Przede wszystkim Sąd Apelacyjny zgadza się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, że umowa poręczenia nie jest umową, której celem jest zmiana wierzyciela. Zmiana wierzyciela nie jest bowiem bezwzględnym skutkiem zawarcia umowy poręczenia, a jedynie następstwem niepłacenia przez dłużnika długów. Zmiana wierzyciela jest możliwa dopiero po zapłaceniu długu przez poręczyciela, a więc po dokonaniu czynności faktycznej w wykonaniu umowy poręczenia. Zatem do umowy poręczenia nie może mieć zastosowania art. 53 ust. 6 i 7 ustawy o zoz także wówczas gdy zobowiązania szpitala, objęte umową poręczenia powstały po nowelizacji ustawy. Ważność umów poręczenia może być zakwestionowana jedynie na podstawie ogólnych reguł dotyczących ważności czynności prawnych, jednakże w sprawie niniejszej nie były podnoszone żadne okoliczności dające podstawę do zakwestionowania ważności umów poręczenia.

Ponadto wskazać należy, że wszystkie umowy poręczenia, które stanowiły podstawę do zapłaty przez powodową Spółkę należności na rzecz wierzycieli pozwanego Szpitala zostały zawarte przed dniem 22 grudnia 2010r., a zatem przed zmianą ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Wszystkie umowy poręczenia obejmowały także zobowiązania szpitala, które są przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej. Powodowa Spółka poręczała za istniejące i niewymagalne oraz przyszłe zobowiązania pozwanego. Te okoliczności nie były kwestionowane przez pozwanego. Skoro zatem umowy poręczenia zawarte zostały przed datą 22 grudnia 2010r., już tylko z tego względu nie mogą do nich znajdować zastosowania znowelizowane przepisy ustawy, co czyni zarzut pozwanego o braku legitymacji czynnej powodowej Spółki bezzasadnym.

Z przepisów ustawy o zoz w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją nie wynikały jakiegokolwiek ograniczenia dotyczące możliwości zawierania umów przez wierzycieli szpitala, dotyczących przeniesienia długów wobec szpitala

na inny podmiot. Ważność takich umów podlegała ocenie z punktu widzenia przepisów kodeksu cywilnego, jednakże w sprawie niniejszej pozwany szpital nie kwestionował ważności tych umów z innych przyczyn aniżeli art. 53 ust. 6 i 7 ustawy o zoz w brzmieniu obowiązującym po 22 grudnia 2010r.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację i na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w związku z art. 108 § 1 kpc w zw. z § 2 ust. 2, § 6 pkt 5, § 1 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu [Dz.U. 163, poz.1348] zasądził od pozwanego na rzecz powoda 1800zł tytułem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez powoda w postępowaniu odwoławczym.